

ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 12/5

29 մարտի 2016 թ.

Քննարկվեց «Արտաշատ» ՋՕԸ գանգատը ՀՀ ՖՆ Արտաշատի ՏՀՏ 13.01.2016թ-ի թիվ 5013010 ակտի դեմ:

«Արտաշատ» ՋՕԸ գանգատում բերված փաստարկները.

Հաշվի առնելով, որ «Արտաշատ» ՋՕԸ-ն (այսուհետ նաև ընկերություն) հանդիսանում է ոչ առևտրային (շահույթ ստանալու նպատակ չհետապնդող) ընկերություն, ուստի նրա կողմից ստացված անհատույց ակտիվները (դրամաշնորհները) «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 4-րդ պարբերության համաձայն եկամուտ չեն համարվում և նույն օրենքի 11-րդ հոդվածի ե) ենթակետի համաձայն ծախս չեն համարվում անհատույց ակտիվների հաշվին կատարված ծախսերը: Հաշվապահական հաշվառման տեսանկյունից ընկերությունը ստացված անհատույց ակտիվները հաշվառել է հաշվային պլանի եկամուտներ բաժնի համապատասխան հաշվում, իսկ ծախսերը՝ ծախսերի բաժնի համապատասխան հաշվում:

Խնդիրն այն է, որ ընկերության 2012-2013թ.թ. բյուջեներով նախատեսված չի եղել մեխանիկական ջրի գնում, սակայն ընկերությունը փաստացի ունեցել է 10257.3 հազ. խ/մ ջրառ մեխանիկական եղանակով, ինչի արդյունքում ընկերության բյուջեի ֆինանսական ճեղքվածքը ավելացել է 118164.1 հազ. դրամով, որը ՀՀ կառավարության կողմից լրացուցիչ ֆինանսավորվել է 2014թ-ին համաձայն ՀՀ կառավարության 03.04.2014թ. թիվ 341-Ն որոշման: Մինչույն ժամանակ 2013թ. բյուջեյով չի ֆինանսավորվել ընկերության 37790.0 հազ. դրամ ֆինանսական ճեղքվածքը՝ Արտաշատ, Ոստան համայնքներն ընկերության սպասարկման տարածքին միացնելու հետ կապված:

Անհրաժեշտ է, որպեսզի շահութահարկի հաշվարկի լրացման ժամանակ հաշվի առնվի ոչ միայն հաշվապահական հաշվառման, այլ նաև հարկային հաշվառման տվյալները՝ այս դեպքում հաշվի առնելով «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի և «Շահութահարկի հաշվարկի ձևի» լրացման կարգի մասին դրույթները: Համաձայն այդ դրույթների անհատույց ստացված ակտիվների գումարը ոչ առևտրային կազմակերպությունների կողմից «Շահութահարկի հաշվարկի ձևի» հաշվետու տարվա համախառն եկամուտ բաժնի անհատույց ստացված ակտիվներ տողում չեն լրացվում: Ընկերությունը հենց այդպես էլ վարվել է 2013 և 2014թ.թ. շահութահարկի հաշվարկը լրացնելիս:

Հաշվի առնելով վերոգրյալն ընկերության կողմից ընդունելի չէ «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ կետի ժա) ենթակետի կիրառումը, քանի որ դա վերաբերվում է առևտրային կազմակերպություններին և հետևաբար ընդունելի չէ նաև 137.400.000 դրամ գումարը որպես եկամուտ դիտարկելը: Եթե առաջնորդվենք ստացված անհատույց ակտիվները որպես եկամուտ դիտելու տրամաբանությամբ, ապա ընկերությունը այս տարիներին ստացել է մի քանի անգամ շատ անհատույց

ակտիվներ, քան 137.400.000 դրամ գումարը: Հետևաբար, ակտի գումարը կարող էր մի քանի անգամ ավելին լինել:

Ընկերությունը համաձայն չէ նաև ակտում նշված 2013 և 2014թ.թ. վերաբերող շահութահարկի վերաբերյալ կատարված հաշվարկներին: Ըստ ընկերության կողմից կատարված հաշվարկների, 2013 և 2014թ.թ.-ին ընկերությունը ունեցել է միայն հարկվող շահույթ 1895.3 հազ. դրամի, որից շահութահարկը կազմում է 379.1 հազ. դրամ:

Ելնելով վերոգրյալից՝ ընկերությունը խնդրում է ուսումնասիրել բերված փաստարկները և կայացնել համապատասխան որոշում:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ՖՆ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ֆինանսների նախարարի 19.11.2015թ-ի թիվ 5013010 հանձնարարագրի համաձայն «Արտաշատ» ՋՕԸ-ում կատարվել է բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների և հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող ՀՀ օրենսդրության առանձին պահանջների կատարման ճշտության ստուգում: Արդյունքում կազմվել է ՀՀ ՖՆ Արտաշատի ՏՀՏ 13.01.2016թ-ի թիվ 5013010 ակտը (այսուհետ նաև Ակտ), որով լրացուցիչ գանձման է առաջադրվել ընդամենը 20.022.634 դրամ:

Ակտի 1-ին կետով մասնավորապես արձանագրվել է, որ 2013թ-ի տարեկան արդյունքներով ներկայացված շահութահարկի հաշվարկում ցույց է տրվել 446159 դրամ հարկվող շահույթ, որից հաշվարկվել է 89.232 դրամ շահութահարկ, սակայն ընկերությանը ունեցել է վնաս (օրենքով սահմանված նվազեցումները գերազանցել են համախառն եկամտին) 87.167.600 դրամ: Քանի որ 2013թ-ին ընկերությունը ունեցել է փաստացի վնաս, վերջինիս կողմից հաշվարկված շահութահարկի գումարը 89.232 դրամ ենթակա է հետ վերադարձման և «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 25-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն վնասը փոխանցվում է վնասի ստացման տարվան հաջորդող 5 տարիներ: 2014թ-ին համախառն եկամուտը պակաս է հաշվարկվել 137.400.000 դրամ անհատույց ստացված ակտիվների չափով: Խախտվել է «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ կետի ժա) ենթակետի պահանջները, որի արդյունքում հաշվի առնելով 2013թ-ի տարեկան արդյունքներով տեղափոխման ենթակա վնասի մեծությունը 2014թ-ին պակաս հաշվարկված հարկվող շահույթը կկազմի 50.232.400 դրամ (137400000-87107600):

Ակտի 1-ին կետով արձանագրվածի կապակցությամբ Հանձնաժողովը հարկ է համարում նշել հետևյալը.

Ակտի 1-ին կետում, որպես իրավական նորմ, որի պահանջները չեն կատարվել, հղում է կատարված «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի ժա) կետին, որի համաձայն՝ եկամուտների թվին են դասվում անհատույց ստացվող ակտիվները, պարտավորությունների գեղչումից կամ ներումից ստացվող եկամուտները, բացառությամբ օրենքով տրվող հարկային արտոնությունների, պետական կամ համայնքային բյուջեներ վճարվող այլ պարտադիր վճարների և տուրքերի, բնօգտագործման վճարների գծով տրվող արտոնությունների գումարները:

Սույն գործի վերաբերյալ եզրակացության հանգելու համար անհրաժեշտ է հաշվի առնել, որ «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ նաև Օրենք) 8-րդ հոդվածի համաձայն՝ սույն օրենքի իմաստով՝ եկամուտ չեն համարվում ոչ առևտրային կազմակերպությունների անհատույց ստացած ակտիվները (այդ թվում՝ անդամավճարները) և ծառայությունները:

Օրենքի 11-րդ հոդվածի ե) կետի համաձայն՝ ծախս չեն համարվում ոչ առևտրային կազմակերպությունների անհատույց ստացված ակտիվների (այդ թվում՝ անդամավճարների) գծով ծախսերը կամ դրանց հաշվին կատարված ծախսերը:

Միաժամանակ, «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի (01.01.2013թ-ին գործող խմբագրությամբ) 4-րդ մասի համաձայն՝ սահմանված կարգով պետության կամ լիազորված մարմնի կողմից հաստատված սակագների կիրառության հետ կապված՝ պետական բյուջեից տրվող սուբսիդիաների դեպքում հարկատուի եկամուտները որոշվում են նշված սակագների կիրառման արդյունքում՝ գնորդներից (սպառողներից) ստացման ենթակա գումարների (իրացումից հասույթի) և պետական բյուջեից փաստացի ստացված սուբսիդիաների (իրացումից հասույթի) հանրագումարի չափով:

Քննարկվող դեպքում ՀՀ կառավարության 03.04.2014թ-ի թիվ 341-Ն որոշման հավելված թիվ 2-ի համաձայն Ակտում հիշատակված անհատույց ստացված ակտիվների տրման նպատակը եղել է ոռոգման ոլորտի սուբսիդավորումը: Այսինքն, սվյալ դեպքում խոսքը գնում է «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված սուբսիդիաների մասին: Հետևապես, վերոգրյալ անհատույց ստացված ակտիվները պետք է դիտվեին որպես Օրենքի 7-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված սուբսիդիաներ և կատարվեին դրանից բխող համապատասխան եզրահանգումներ:

Ելնելով վերոգրյալ փաստական հանգամանքներից՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ վերը բերված հանգամանքները հաշվի առնելու և ընկերության իրական պարտավորությունների չափը որոշելու նպատակով «Արտաշատ» ԶՕԸ-ում անհրաժեշտ է կատարել բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների ճշտության վերստուգում:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի, «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի, «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի ը) կետի և 11-րդ հոդվածի 3-րդ կետի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

1. Չեղյալ համարել ՀՀ ՖՆ Արտաշատի ՏՀՏ 13.01.2016թ-ի թիվ 5013010 ակտը:
2. Ներկայացնել միջնորդություն «Արտաշատ» ԶՕԸ-ում բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների ճշտության վերստուգում կատարելու համար:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ